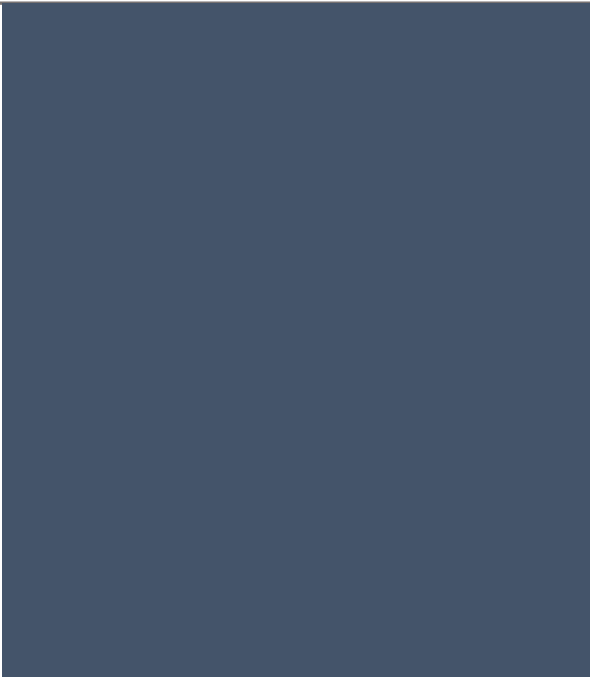

Avfallsplans- uppföljning 2021

Bilaga 4

Tina Jörgensen

Innehåll

Målområde 1 - Förebygga resursslöseri.....	3
Målområde 2 - Från avfall till resurs	11
Målområde 3 - Förebygga och begränsa nedskräpning	19
Målområde 4 - Människa och miljö i fokus	21

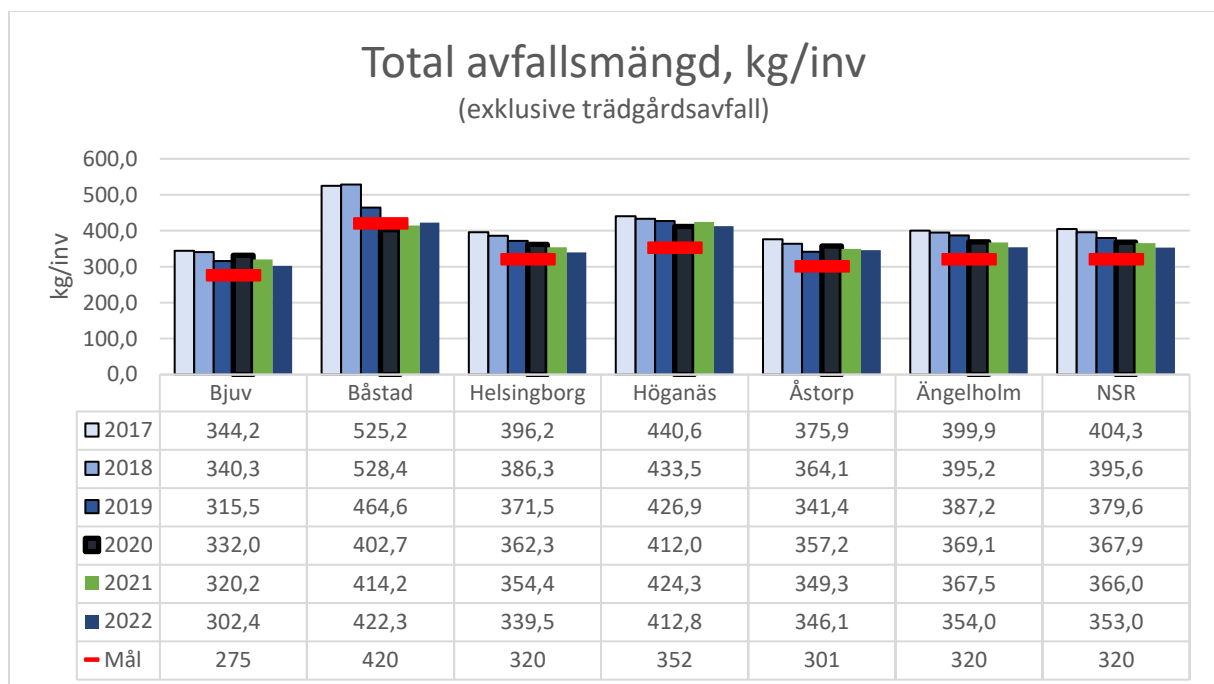

Målområde 1 - Förebygga resursslöseri

Målområdet Förebygga resursslöseri handlar om att hitta verktyg för att minska avfallsmängderna genom att förebygga att avfallet uppstår. Detta kan åstadkommas genom exempelvis beteendeförändringar eller skapa nya cirkulära flöden.

Effektmål 1:1:1 – Total avfallsmängd

Den totala avfallsmängden per invånare (exklusive trädgårdsavfall) ska minska med 20 procent till 2024 jämfört med 2017.

Figur 1 Total avfallsmängd per invånare exklusive trädgårdsavfall. Mäts i kilo per invånare och år.

Avfallsmängderna går ner, men för sakta.

Under 2021 sjönk de totala avfallsmängderna för hela NSR med mindre än 1 procent jämfört med 2020. Det innebär en minskning med ungefär 2 kg per invånare och år. Det som minskat jämfört med föregående år är inkomna mängder avfall till återvinningscentralerna, vilket också kan ses på antalet besök som var ungefär 15 000 färre än år 2020. Detta kan hänga samman med pandemirestriktionerna som inte var lika hårda 2021 vilket inneburit att invånarna hittat på andra aktiviteter än rensa förråd och renovera, vilket verkar skett i högre utsträckning 2020. Även mängderna rent matavfall har minskat om man tittar på ett medelvärde för alla NSR kommunerna. Dock verkar detta i själva verket bero på att det skett

en förflyttning av matavfallet eftersom vi kan se att det är mer matavfall som slängts i restavfallet samt att mängderna nedklassat¹ matavfall ökat jämfört med 2020.

De totala avfallsmängderna sjönk i 4 av 6 kommuner. I Båstad och Höganäs har avfallsmängderna dock ökat. Detta beror troligtvis på att pandemirestriktionerna lättade något under sommaren vilket innebar ett ökat antal besökare samt att vissa event kunde genomföras. Vi kan också se att mer rent matavfall samlats in i dessa kommuner.

Båstad har nått sitt mål på en 20% minskning av de totala avfallsmängderna, men startade också med ett betydligt högre utgångsvärde än övriga kommuner.

Helsingborg har minskat sin totala avfallsmängd med nästan 8 kg per invånare och år. Denna minskning kan, precis som för föregående år, härledas till pandemin. Helsingborg har nämligen ett positivt arbetsplatsnetto vilket innebär att fler pendlar till kommunen än ut ur kommunen för att arbeta. Många som har möjlighet har fortsatt arbeta på distans, i sin hemkommun. Däremot har gymnasieskolorna bedrivit undervisning på plats i större utsträckning än 2020, vilket delvis kan förklara att Bjuv och Åstorp har minskat sina totala avfallsmängder eftersom gymnasieeleverna pendlat till en annan kommun i större utsträckning.

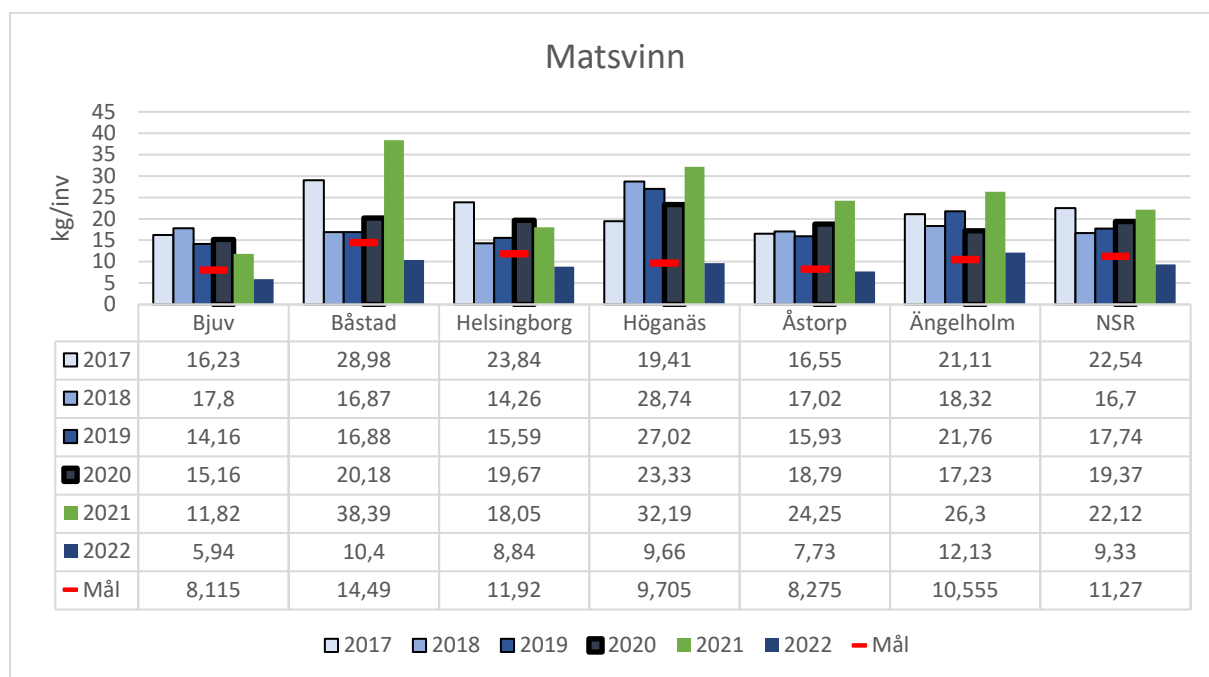
”Alla invånare behöver minska sina avfallsmängder med ca 15 kg per år fram till och med 2024.”

Om man tittar på de totala avfallsmängderna ur ett NSR-perspektiv så innebär det att samtliga invånare i regionen behöver minska sina totala avfallsmängder med ungefär 15 kg/invånare och år för att målet på 320 kg/invånare ska nås.

¹ Nedklassat matavfall är matavfall som innehåller för stora mängder av annat avfall, t ex plast, vilket innebär att det går till förbränning istället för att bli biogas och biogödsel

Effektmål 1:1:2 – Matsvinn

Matsvinnet i regionen ska minska med 50 procent per invånare till 2024 jämfört med 2017.

Figur 2 Sammanlagt matsvinn i fraktionerna restavfall och matavfall. Mäts i kilo per invånare och år

Totalt under 2021 slängdes det ca 6000 ton onödigt matavfall i regionen, det vill säga matsvinn. Hade vi förebyggt detta hade vi kunnat minska koldioxidutsläppen med 13 336 ton CO₂-e². Matsvinn står för mellan 8–10 % av allt utsläpp av växthusgaser i världen. Detta innebär att om matsvinn var ett land, vore det den tredje största utsläpparen av växthusgaser i världen, efter Kina och USA.³

Utifrån plockanalyser kan man se att det mesta av matsvinnet hamnar i restavfallet. Av matsvinnet låg ca 3600 ton i restavfallet. Matavfall som hamnar i restavfallet är ofta paketerad mat som blivit dålig.

” Om matsvinn var ett land vore det den tredje största utsläpparen av växthusgaser i världen, efter Kina och USA.”

Det är enbart i Åstorp (villor och fritidshus) där det är mer matsvinn i matavfallskärlet än i restavfallet.

I Båstad, Höganäs, Åstorp och Ängelholm har matsvinnet ökat markant jämfört med tidigare år. Viktigt att nämna i sammanhanget är att siffrorna är baserade utifrån plockanalyser. Även om plockanalyser är en ögonblicksbild ger det en fingervisning om avfallets

² CO₂-e = koldioxidekvivalent, ett mått för att jämföra olika utsläppskällors påverkan på växthuseffekten och global uppvärmning.

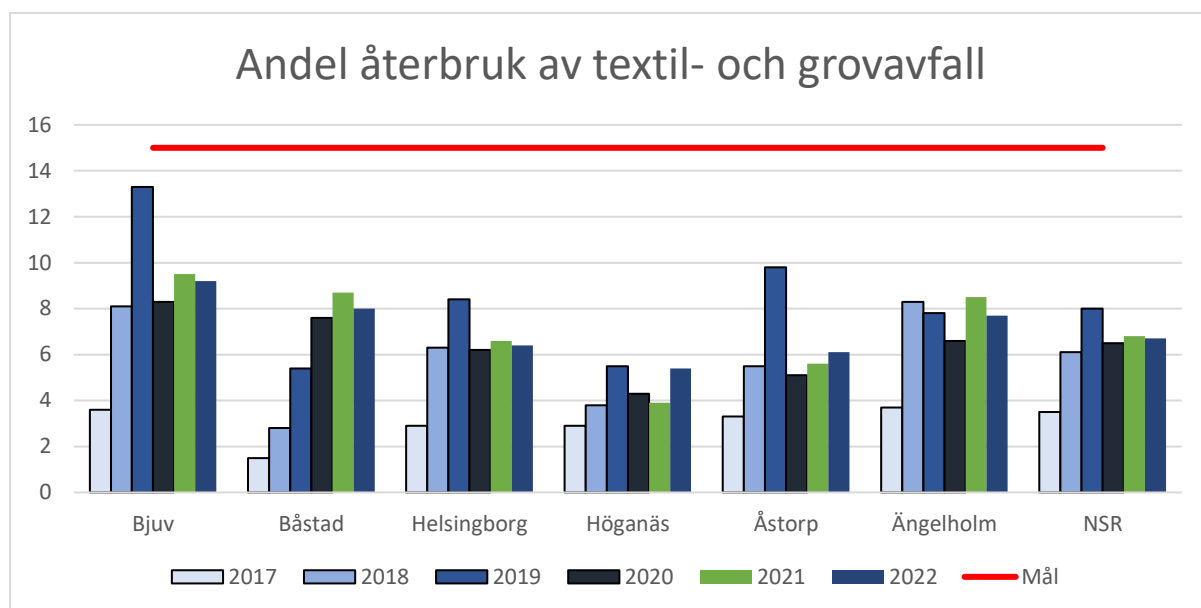
³ Källa Livsmedelsverket

sammansättning. Därför är det viktigt att plockanalyserna görs i liknande områden, samma tid på året. Plockanalyser genomförs varje år under september/oktober utifrån ett antal representativt utvalda hushåll.

Därför måste resultaten följas upp under en längre tid för att det ska kunna göras slutsatser huruvida det är en trend eller slump.

Effektmål 1:1:3 – Återbruk av grov- och textilavfall

15 procent av det grov- och textilavfall som samlas in ska gå till återanvändning till 2024.

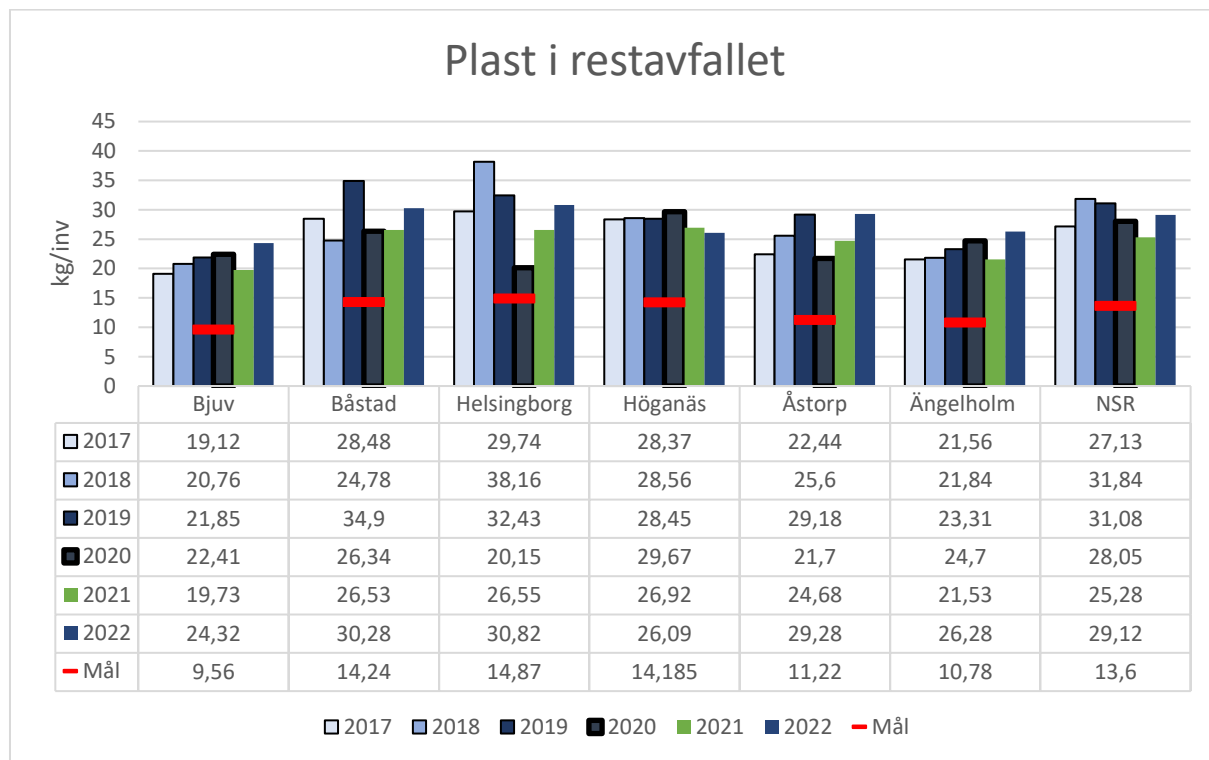

Figur 3 Andel textil- och grovavfall som samlas in på återvinningscentralen och fastighetsnära som går till återbruk. Mäts i procent

Mängden återbruk som NSR har mottagit under 2021 har ökat från 5,4 kg till 6,4 kg per invånare och år jämfört med föregående år. Ökningen kan bero på att återbruksaktörerna kan ta emot mer material från återvinningscentralerna igen. Under pandemin minskade de nämligen sin försäljning och kunde därför inte ta emot lika mycket återbruksmaterial till försäljning. Att inte ökningen i mängd är större beror delvis på att antalet besök på återvinningscentralerna var cirka 15 000 färre än 2020. Invånarna kan också blivit bättre på att nyttja olika internetkanaler eller secondhandbutiker för att skänka/sälja sådant man inte längre behöver själv, något som NSR också uppmanar till.

Effektmål 1:1:4 – Plast i restavfall

Minska mängden plast i restavfallet med 50 procent till 2024 jämfört med 2017 genom att öka medvetenheten kring användningen av onödiga plastprodukter och bidra till en hållbar konsumtion.

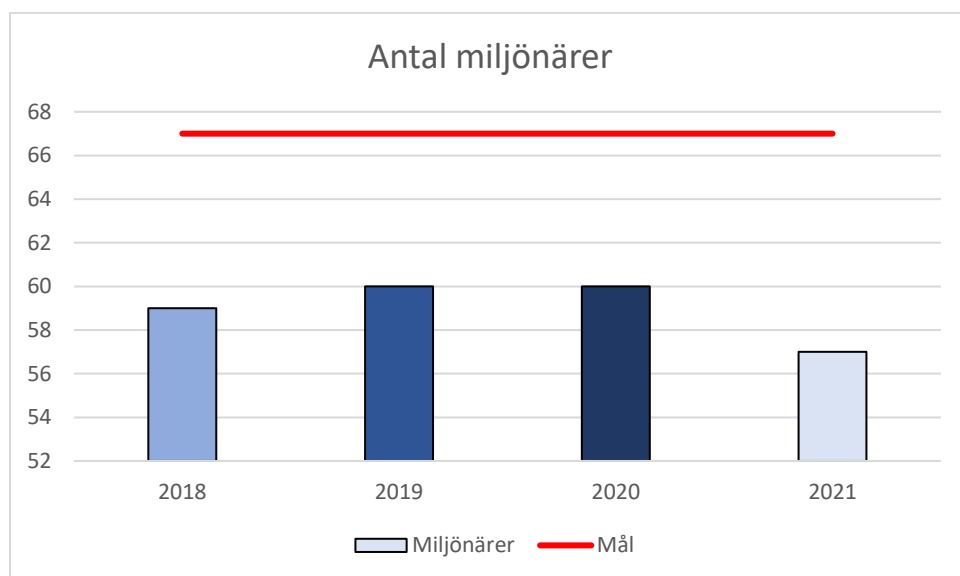
Figur 4 Mängden plast i restavfallet utifrån plockanalyser. Mäts i kilo per invånare och år.

Utifrån plockanalyserna och insamlade mängder restavfall kan vi se att ungefär 6900 ton plast gick till förbränning 2021. Detta motsvarar ungefär 22 000 ton CO₂-e.

Det är svårt att dra slutsatser kommunvis eftersom de som har liknande insamlingssätt både har ökat och minskat. Vi kan däremot se en minskning av plast i restavfallet på ett NSR värde och det kan visa att medvetenheten kring engångsplast och annan plast sprider sig till våra invånare. Även om mängden plast minskar i restavfallet behöver vi minska snabbare för att nå målet.

Effektmål 1:1:5 - Miljönär

Öka antalet miljönär-märkta verksamheter med 15 procent till 2024 jämfört med 2017.

Figur 5 Antal miljönär -märkta verksamheter i regionen.

Miljönär-vänlig är en märkning som vill uppmuntra till hållbarare konsumtion i Sverige. Märkningen uppmärksammar verksamheter som gör det möjligt för allmänheten att laga, låna och återanvända sina prylar istället för att köpa nytt. Märkningen Miljönär-vänlig är framtagen av Avfall Sverige i samarbete med Sveriges kommuner.

Arbetet med miljönär-märkta verksamheter har varit pausat under pandemin. Några verksamheter har upphört och därför har antalet miljönärer sjunkit från 60 st år 2020 till 57 st år 2021.

Effektmål 1:2:1 – Avfall från verksamheter

Regionen ska verka för att mängden avfall från verksamheter ska minska.

Det finns idag ingen samlad statistik om verksamheternas avfall och därför är det svårt att dra slutsatser om det skett en minskning. För att nå högre i avfallshierarkin är det dock av stor betydelse att samverka på bred front, exempelvis med verksamheterna själva, tillsynsmyndigheter samt övriga aktörer i hela kedjan. Detta sker bland annat genom en temagrupp med fokus på tillsyn, där erfarenheter, rutiner och arbetssätt utbyts och diskuteras.

Effektmål 1:2:2 - Bygg- och rivningsavfall

3 procent av det material som lämnas på återvinningscentralen som inte är hushållsavfall⁴ ska gå till återanvändning till 2024.

År 2021 återanvändes 16 %. Detta effektmål berör bygg-och rivningsavfall samt jord och sand. När målet beslutades var det dock oklart om hanteringen av jord och sand räknades som återanvändning varför dessa materialslag inte räknades in i målet från början. Efter diskussion med Avfall Sverige har det dock klargjorts att hanteringen av jord och sand på återvinningscentralerna räknas som återanvändning och därför också ska räknas in i detta mål.

På återvinningscentralerna i Helsingborg, Höganäs, Åstorp och Ängelholm finns Återbygget, en plats där besökarna kan ställa överblivet byggmaterial på som är fritt för andra besökare att ta av. Det har uppskattats att nästan 294 ton byggmaterial har återanvänts i stället för materialåtervunnits eller gått till energiåtervinning. Motsvarande siffra för år 2020 var ca 60 ton. Ökningen beror på att Återbygget startade upp även i Helsingborg och Ängelholm under 2021 samt att Återbygget blivit mer känt hos allmänheten.

⁴ "Hushållsavfall" är en term som upphörde 1 augusti 2020 och istället ersattes med "Kommunalt avfall", vilken till viss del har en annan omfattning än den tidigare termen.

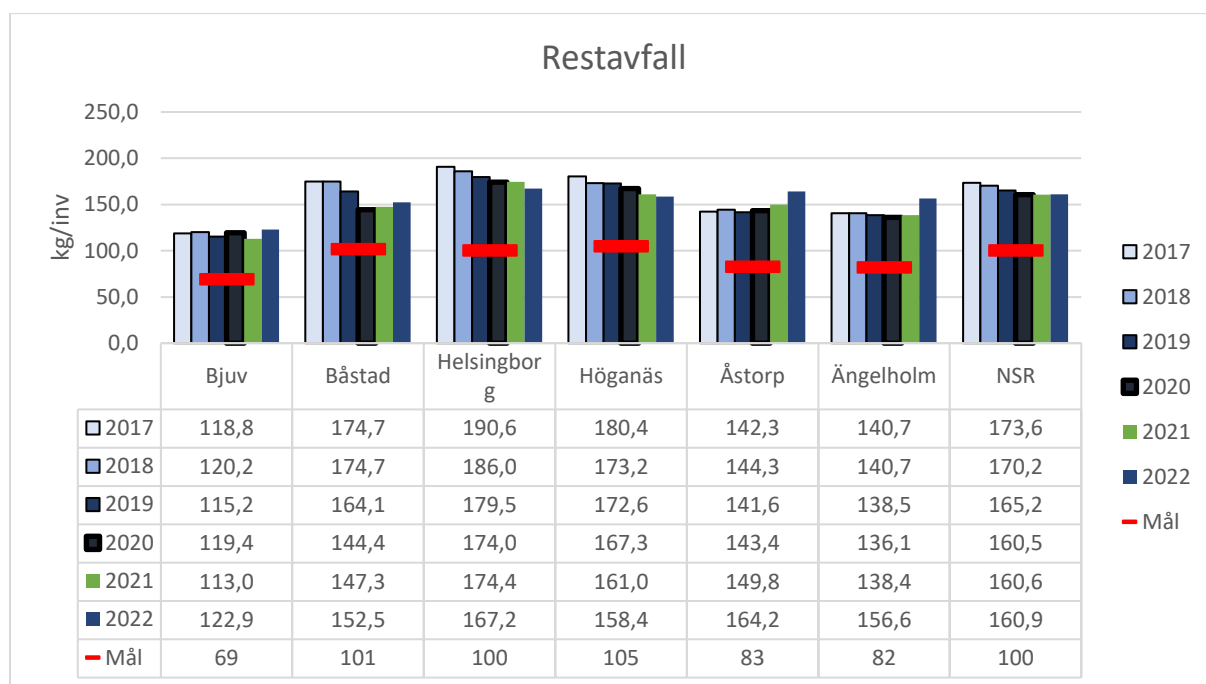

Målområde 2 - Från avfall till resurs

Målområdet från avfall till resurs syftar till att det avfall som uppstår ska tas hand om på rätt sätt för att kunna ta vara på resurserna. Här följer vi upp hur restavfallet förändras, sammansättningen av det och hur mycket av det material som samlas in för återvinning faktiskt återvinns.

Effektmål 2:1:1 – Restavfall

Mängden restavfall per invånare ska minska med 42 procent till 2024 jämfört med 2017.

Figur 6 Mängd insamlad restavfallsmängd per invånare och år. Mäts i kilo per invånare och år.

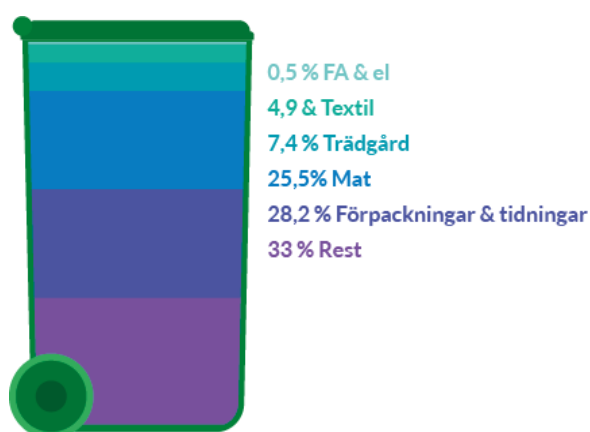
De totala mängderna restavfall ligger på samma nivå som för år 2020. Av de 6 kommunerna så är det bara Bjuv och Höganäs som minskat sina restavfallsmängder.

I Höganäs har restavfallsmängderna minskat med 6 kg per invånare och år. Samtidigt har insamlade mängder matavfall ökat även 2021, nu med 3 kg per invånare och år, vilket kan tyda på att Höganäsborna blir bättre och bättre på att sortera ut matavfall från restavfallet. Vi kan också se i abonnemangsstatistiken att ca 130 fler hushåll valt att sortera ut sitt matavfall jämfört med år 2020. I Höganäs är det frivilligt att samla in matavfall men trots detta har en stor andel valt att sortera ut det. Det har även pågått ett omfattande rådgivararbete och samarbete med kommunen angående sortering på allmänna platser vilket kan bidragit till att restavfallsmängderna minskat.

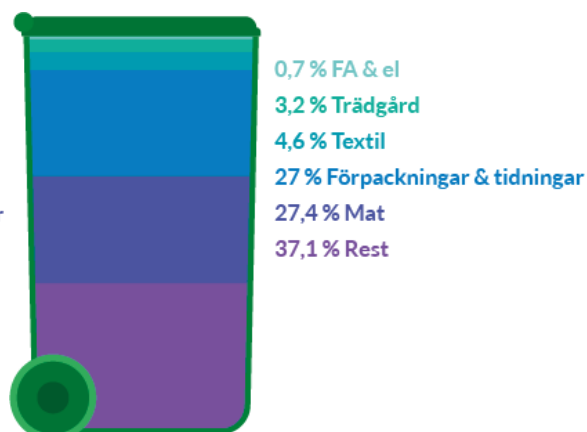
I Båstad har det skett en viss uppgång i restavfallsmängder jämfört med 2020, vilket kan bero på att restriktionerna släppte under sommarhalvåret och att vissa event därmed kom igång. Samtidigt som restavfallet ökat kan vi också se att matavfallet minskat vilket kan tyda på att mer mat slängs i restavfallet. Detta bekräftas också av de plockanalyser som gjorts.

I både Helsingborg och Ängelholm har mängderna restavfall och matavfall ökat något jämfört med 2020. Åstorp har större restavfallsmängder 2021 än 2017.

Utifrån plockanalyserna ser vi att en stor del matavfall hamnar i restavfallet, särskilt från flerfamiljsfastigheter där enbart 27% av matavfallet sorteras ut.

Figur 1 Sammansättning av restavfallet hos flerfamiljshus i NSR-regionen

Figur 2 Sammansättning av restavfallet hos villor och fritidshus i NSR-regionen

Av de nästan 28 000 ton restavfall som samlas in från flerfamiljsfastigheter, villor och fritidshus utgör ca 18 000 ton sådant som kunde ha sorterats ut och endast ca 10 000 ton sådant som verkligen är restavfall. Det innebär att vi skickar 18 000 ton material till förbränning som hade kunnat materialåtervinnas så att resurserna hade tagits tillvara.

”Här finns förutsättningar att minska restavfallet med cirka 18 000 ton om året om bara alla gjort rätt”

Vi kan även utifrån plockanalyserna se att vi har möjlighet att öka utsorteringen av matavfall. I plockanalyserna räknar man ut källsorteringsgraden på matavfall. Det innebär att man tittar på hur många procent av matavfallet som faktiskt sorteras ut, resterande hamnar i restavfallet. Ju högre procent desto mer matavfall sorteras ut.

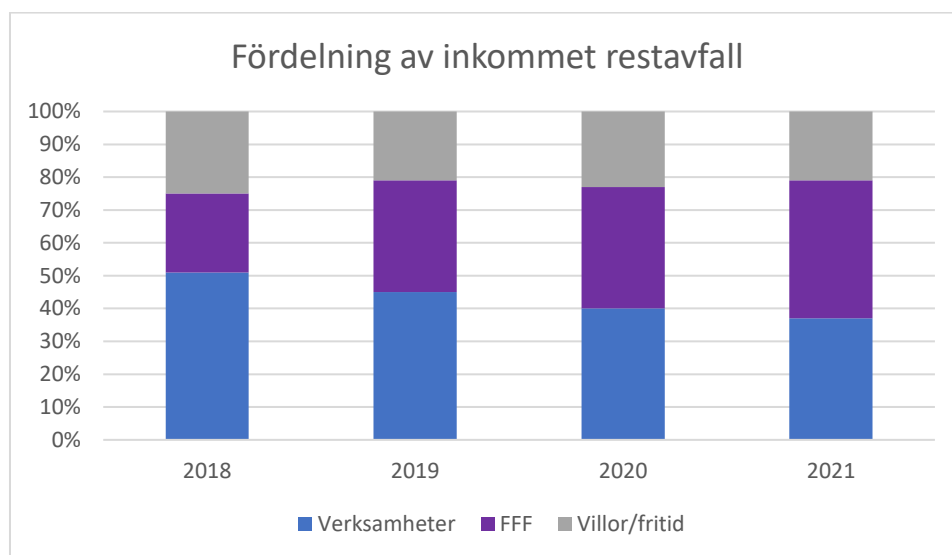
Tabell 1 Källsorteringsgraden av matavfall hos flerfamiljsfastigheter, villa- och fritidshushåll.

Kommun	2020		2021	
	Flerfamiljs	Villor/fritid	Flerfamiljs	Villor/fritid
Bjuv	51 %	77 %	34 %	77 %
Båstad	44 %	80 %	37 %	72 %
Helsingborg	44 %	73 %	41 %	79 %
Höganäs	52 %	58 %	58 %	59 %
Åstorp	44 %	70 %	27 %	72 %
Bjuv	50 %	69 %	34 %	70 %

Regeringen har beslutat om ett nytt etappmål som innebär att minst 75 % av matavfallet ska samlas in och behandlas biologiskt så att växtnäring och biogas tas till vara till 2023. Detta innebär att vi måste arbeta med att öka utsorteringen av matavfall samt renheten på det, i synnerhet hos flerfamiljsfastigheter.

Fördelningen av restavfall

Fördelningen av restavfallet görs genom invägda mängder och plockanalyser vilket inte ger en exakt fördelning men dock en fingervisning om var restavfallet uppstår. 2020 kom 40 procent av allt restavfall från verksamheter, 2021 är motsvarande siffra 37 procent. Avfall från verksamheter avser det avfallet som räknas som ett kommunalt avfall. Det vill säga det som till sin art och sammansättning liknar det avfall som uppstår i hushållen. Till exempel avfall från äldreboenden, skolor, campingar och restauranger. Under 2021 samlades det in 43 999 ton restavfall från alla kommuner.

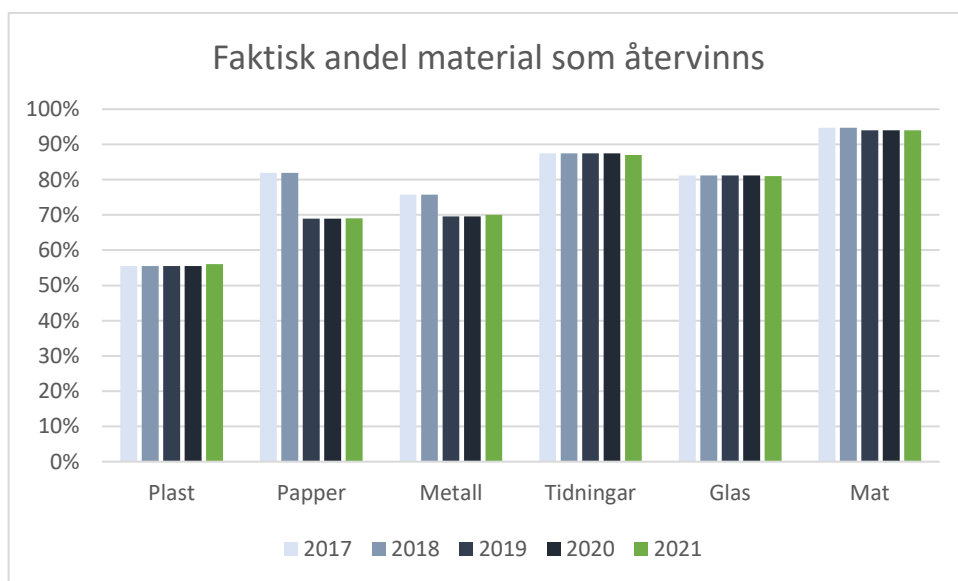
År	Mängd insamlat restavfall
2018	44 354 ton
2019	43 595 ton
2020	43 694 ton
2021	43 999 ton

Figur 7 Fördelning av det restavfall vi hämtar fastighetsnära samt mängd restavfall som har körts till förbränning.

Under pandemin har vi märkt att bland annat restauranger har minskat ner sina abonnemang. Vi kan se en ökning av avfallet som kommer från flerfamiljsfastigheter vilket kan härledas till pandemin.

Effektmål 2:1:2 – Återvinningsgrad

Återvinningsgraden av insamlat matavfall, förpackningar och tidningar ska öka till 2024 jämfört med 2017.

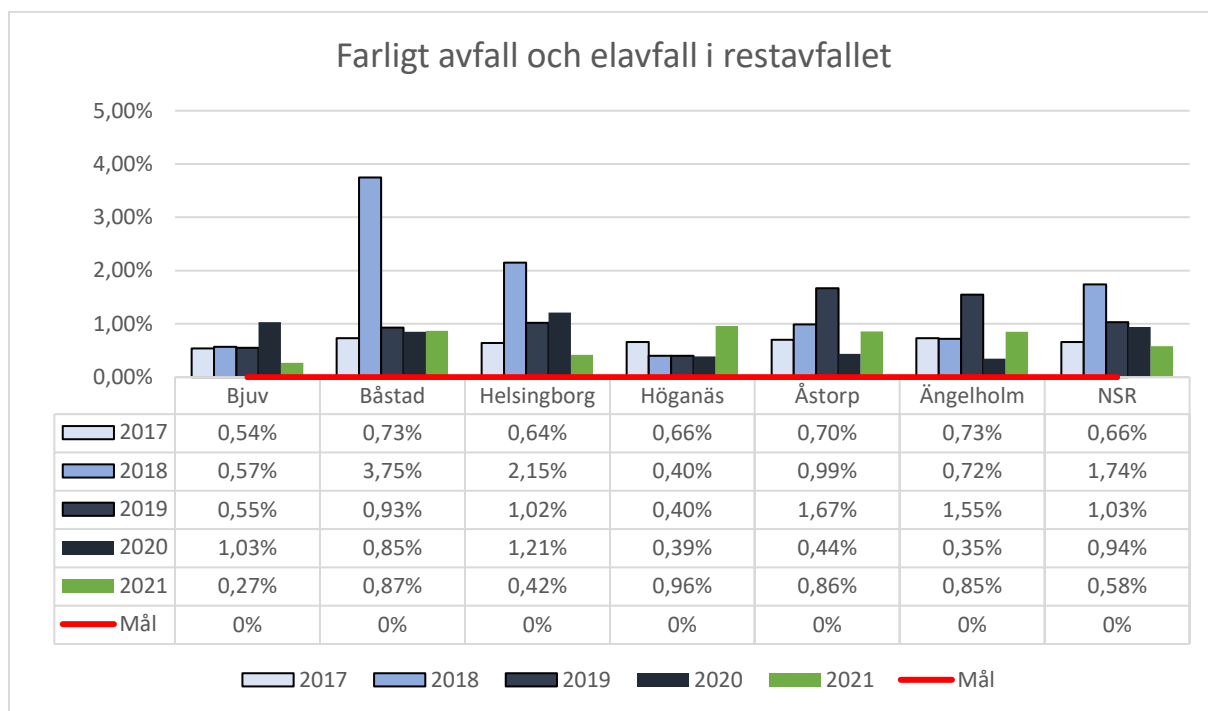

Figur 8 Andelen material som faktiskt blir återvunnet.

Återvinningsgraden av förpackningar tillverkade av plast och papper är på samma nivå som år 2020, dvs 82%. Målet räknas ut utifrån insamlade mängder, renheten i det som samlas in samt hur mycket av det som skickas iväg som faktiskt blir återvunnet. De olika återvinningsaktörerna har en generell siffra på hur mycket av det som tas emot som faktiskt återvunnits och det är därför inte en siffra som speglar exakt hur det ser ut i NSR-regionen. Det vi dock vet är att de som har fastighetsnära insamling har en renare fraktion än snittet och samlar även in mer återvinningsmaterial per invånare än de kommunerna utan fastighetsnära insamling av förpackningar.

Effektmål 2:1:3 – Farligt avfall och elavfall i restavfallet

Mängden farligt avfall och elavfall i restavfallet ska vara 0 procent 2024.

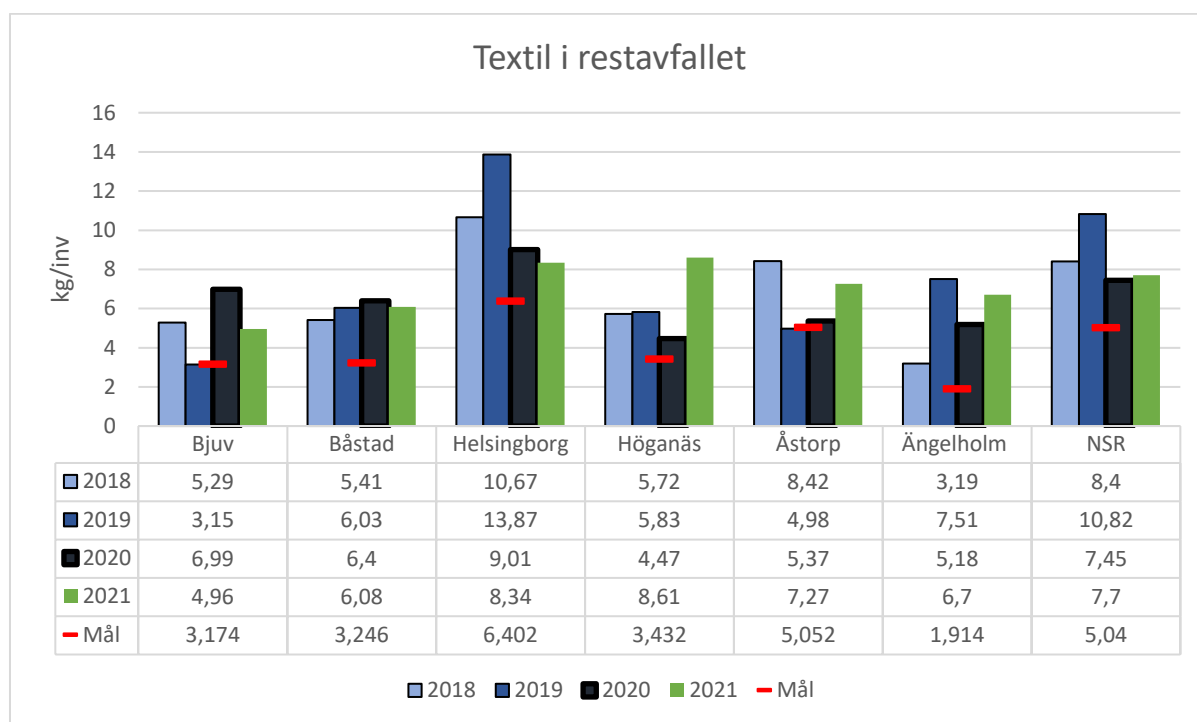

Figur 9 Mängd farligt avfall och elavfall i restavfallet utifrån plockanalyser och insamlade mängder. Mäts i procent

Farligt avfall och elavfall mäts utifrån plockanalyser och insamlade mängder restavfall. Eftersom detta mäts utifrån plockanalyser är det en ögonblicksbild vilket gör att utfallen kan fluktuera. När vi tittar på detta över tid ser vi att det ligger mellan 0,5–2 procent av restavfallet som är farligt avfall och elavfall vilket kanske verkar som en liten del men farligheten i detta avfall gör att vi måste få bort det från restavfallet samt att det blir stora totala mängder. Under 2021 fanns det potentiellt över ca 250 ton farligt avfall inklusive elavfall i restavfallet som gick till förbränning.

Effektmål 2:1:4 – Textil i restavfall

Mängden textilier i restavfallet ska minska med 40 procent till 2024 jämfört med 2018.

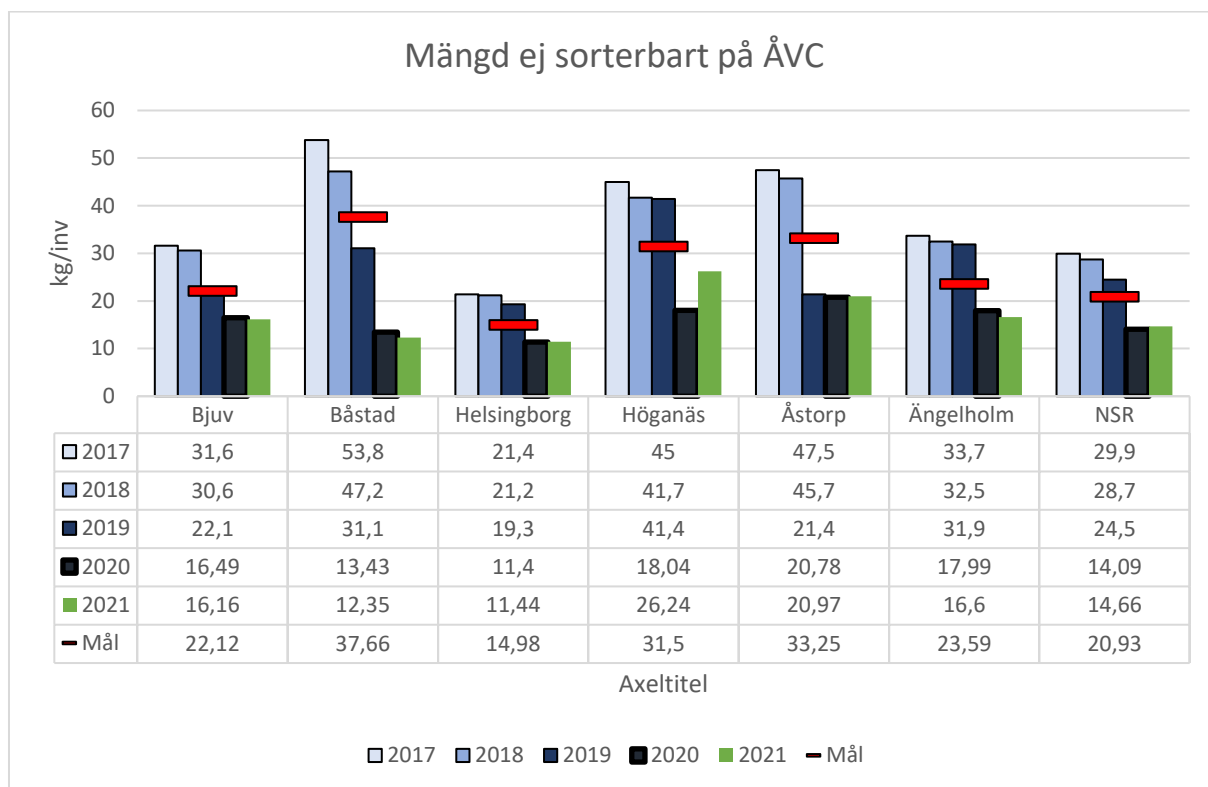

Figur 10 Mängd textil i restavfallet utifrån plockanalyser och insamlade mängder. Mäts i kg per invånare och år.

Även mängden textil mäts utifrån plockanalyser och insamlade restavfallsmängder. Textil är ett sällanavfall i restavfallet vilket gör att det är svårt att dra slutsatser. Sällanavfall innebär att det inte kastas kontinuerligt utan hamnar i restavfallet efter till exempel en rensning i garderoben och då blir mängderna stora. Skulle vi göra en plockanalys då kan resultatet bli missvisande. Detta kan förklara den stora ökningen i bl.a. Höganäs och att mängden i Båstad blev 0 kg/invånare och år.

Effektmål 2:1:5 – Ej sorterbart

Mängden ej sorterbart från återvinningscentralerna ska minska med 30 procent per invånare till 2024 jämfört med 2017.

Figur 11 Mängden ej sorterbart på återvinningscentralerna. Mäts i kilo per invånare och år.

Fraktionen "ej sorterbart" på återvinningscentralerna har ökat marginellt om man tittar på ett medelvärde för NSR-regionen. Tidigare år har det skett en felaktig fördelning som nu korrigerats, vilket gör att mängderna ser ut att blivit högre i Höganäs 2021.

Den stora minskningen som skedde år 2019/2020 och som gjorde att effektmålet uppnåddes berodde på kampanjen "töm säcken", vilken innebar att invånarna inte längre får lämna säckar med blandat material.

Effektmål 2:1:6 - Externslam

100 procent av externslammet som samlas in från små avloppsanläggningar behandlas med mest lämplig teknik för att främja miljönytta till 2024.

Idag går 100 procent av det insamlade externslammet till reningsverken i kommunen för behandling. I framtiden kommer detta inte vara möjligt när alla reningsverk blir revaq-certifierade. Inflöden från avloppen sker kontinuerligt och med jämn ström av både bra och dåligt ämnen. När slammet från bland annat trekammarbrunnar kommer in är det väldigt koncentrerat och skapar toppar av ämnena och detta ställer till det för revaq-certifieringen. Vi måste i framtiden hitta en hållbar hantering av slam där vi kan ta vara på de bra ämnena och fasa ut dåliga.

En förstudie kring hur externslammet kan hanteras genom att inte lämna det till reningsverken genomfördes under 2021 och som lett till att ett verkligt projekt beräknas starta under 2022.

Effektmål 2.2.1 - Schaktmassor

50 procent av de schaktmassorna, som NSR hanterar, renas i den grad att de ska återanvändas eller återvinnas i konstruktions- eller anläggningsändamål till 2024

Schaktmassor som idag kommer in på återvinningsanläggningarna används som konstruktionsmaterial för att sluttäcka gamla deponier. Efterhand som deponierna har sluttäckts minskar behovet av massor vilket gör att vi måste hitta reningsmetoder och andra användningsområden för de schaktmassor som kommer in till NSR. NSR har börjat titta på masshantering i form av lagring, sortering och återanvändning av massor.

Effektmål 2.2.2 och 2.2.3 – Avfall från verksamheter

Regionen ska verka för att andelen utsorterat avfall från verksamheter ska öka till 2024.

Regionen ska verka för att verksamheters farliga avfall ska sorteras ut och omhändertas på bästa sätt.

Det finns idag ingen samlad statistik om verksamheternas avfall och därför är det svårt att dra slutsatser om det skett en minskning. För att nå högre i avfallshierarkin är det dock av stor betydelse att samverka på bred front, exempelvis med verksamheterna själva, tillsynsmyndigheter samt övriga aktörer i hela kedjan. Detta sker bland annat genom en temagrupp med fokus på tillsyn, där erfarenheter, rutiner och arbetssätt utbyts och diskuteras.

Målområde 3 - Förebygga och begränsa nedskräpning

Nedskräpning innebär att föremål slängs eller lämnas på platser som allmänheten har tillträde till. Nedskräpning sker på mark, i vatten, på stränder och längs med vägar och påverkar miljön genom läckage av farliga ämnen som skadar både djur och människor. Enligt Håll Sverige

Rent är nedskräpning ett växande problem som kan leda till miljöer som upplevs otrygga. Även dumpning är en sorts nedskräpning.

Effektmål 3:1 och 3.2 – Faktisk och upplevd nedskräpning

Nedskräpningen i regionen ska minska till 2024 från 2017 och nedskräpningen i regionen ska förebyggas genom att öka medvetenheten om nedskräpningens konsekvenser hos kommuninvånarna

Både antalet nedskräpningsärenden och den upplevda nedskräpningen i respektive kommun följs upp i detta målområde. Viktigt att poängtera är att dessa nedskräpningsärenden inte kan jämföras med varandra utan enbart är till för att följa förändringen i den enskilda kommunen. Helsingborg deltog i en nationell kartläggning kring nedskräpning år 2020, vilket innebar att det inte gick att få fram information om enbart Helsingborgsvärdet. År 2018 och 2019 mätte Helsingborg nedskräpningen via "Håll Sverige Rent skräpmätning".

	2018	2019	2020	2021
<i>Bjuv</i>		84 ärenden	26 ärenden	76 ärenden
<i>Båstad</i>		21 ärenden	20 ärenden	5 ärenden
<i>Helsingborg</i>	11,27 antal skräpföremål per 10m ³	9,13 antal skräpföremål per 10m ³	-	4193 ärenden
<i>Höganäs</i>		3 ärenden	115 + 10 ärenden	14
<i>Åstorp</i>		300 ärenden	30 ärenden	42 ärenden
<i>Ängelholm</i>		90 ärenden	95–100 ärenden	95

Figur 12 Antal nedskräpningsärenden

I detta målområde undersöker vi även hur nedskräpad kommuninvånarna upplever sin kommun och året som vi utgår ifrån är 2018. Då ansåg 27 % av regionen att deras kommun var nedskräpad. 2021 var denna siffra 30%. Den upplevda nedskräpningen mäts via kundundersökningen som NSR gör årligen.

<i>Kommun</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Bjuv</i>	35 %	41 %	39 %	43%
<i>Båstad</i>	8 %	13 %	9 %	11%
<i>Helsingborg</i>	32 %	36 %	37 %	38%
<i>Höganäs</i>	13 %	9 %	9 %	11%
<i>Åstorp</i>	25 %	27 %	26 %	33%
<i>Ängelholm</i>	13 %	17 %	11 %	13%

Figur 13 Andel av invånarna som anser att deras kommun är nedskräpad

Bjuv är den kommun som upplevs som mest nedskräpad medan Båstad och Höganäs är de kommuner som upplevs som minst nedskräpade. I samtliga kommuner har andelen som upplever kommunen som nedskräpad ökat jämfört med år 2020.

Målområde 4 - Människa och miljö i fokus

Detta målområde syftar till att minska belastningen på miljön samt att kunderna i regionen ska vara nöjda med avfallshanteringen.

Kommunspecifika resultat

Effektmål 4:1:1 - Fossilbränslefria fordon

Fordonen som används av NSR eller på uppdrag av NSR vid transport av avfallet från källa till återvinning ska vara 100 procent fossilbränslefria

Alla insamlingsfordon som används vid hämtning av kommunalt avfall i kärl, vid fastighetsnära insamling och slamtömning har kört på 100 procent fossilbränslefritt drivmedel under 2021. Detta gäller även NSRs tjänstebilar. Från och med 1 januari 2021 är även merparten av alla fordon inne på anläggningen i Helsingborg fossilbränslefria. Ett fåtal transporter drivs fortfarande med fossila bränslen.

4.1.2 - Schaktmassor

NSR ska upprätta fler platser i regionen för mellanlagring av schaktmassor för att minska transporterna.

2021 fanns det 2 platser upprättade för mellanlagring av schaktmassor, vilket är 1 mer än när målet fastställdes. Platserna för mellanlagring av schaktmassor finns på Filbornaanläggningen i Helsingborg och på återvinningscentralen i Höganäs kommun.

4.1.3 - Uttag av metan

Uttaget av metangas från Filbornadeponin i Helsingborg ska öka till 2024 jämfört med 2017.

Uttaget av metan uppgick till 5,6 GWh under 2021, vilket är mindre än tidigare år. När organiskt avfall bryts ned bildas metan, en mycket starkväxthusgas (25 gånger starkare än koldioxid). För att minimera risken att metan som bildas i de gamla deponierna kommer ut i atmosfären måste den tas omhand. NSR samlar därför upp gasen genom dräneringsrör som ligger utplacerade i deponin för att sedan använda gasen i fjärrvärmeproduktion.

Nuförtiden är det förbjudet att deponera sådant som bildar metan. Produktionen av metan minskar hela tiden i deponierna vilket i sig är bra, men det skapar också problem. Ju mindre mängd gas det finns i en deponi, desto svårare är det att samla upp den.

Under 2021 har fortsatt utveckling och kartläggning av deponigassystemet genomförts i syfte att säkerställa uttaget av de minskande mängderna. En ny deponigasmotor har också handlats upp, denna kommer att installeras under 2022.

Även vid kompostering av trädgårdsavfall uppstår metangas och för att minska dessa utsläpp samt skapa kolsänkor med hjälp av biokol, togs det första spadtaget till den nya biokolsanläggningen i december 2021.

4.1.4 - Tillverkning och avsättning av biogas

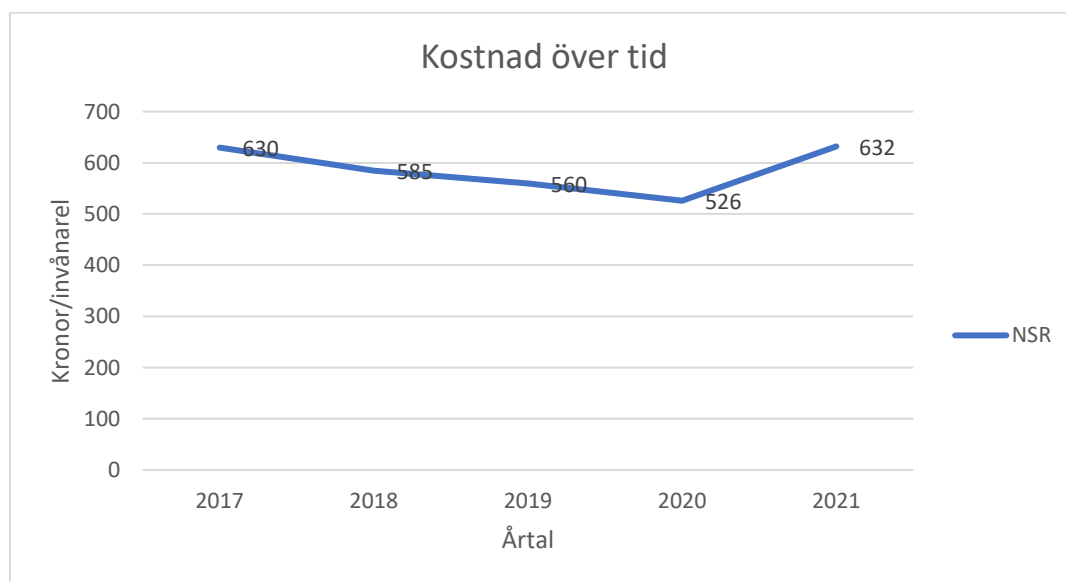
Tillverkning och avsättning av biogas ska öka till 2024.

Målet kan anses vara uppfyllt då tillverkning och avsättning fördubblats sedan 2017 då startvärdet var 6 120 000 Nm³. Under 2021 har förbehandlingen för matavfall kompletterats med ett extra reningssteg i syfte att öka avskiljningen av synliga föroreningar i producerat biogödsel. Reningssteget förväntas också minska slitage på utrustning samt behovet att tanktömningar. Det kolfilter som tidigare ersatte biofiltret har under 2021 kompletterats med en ozongenerator i syfte att ytterligare minska risken för luktspridning.

Effektmål 4:2 - Årlig avfallskostnad

Utvecklingen av den genomsnittliga avfallskostnaden per invånare ska redovisas

Den årliga genomsnittliga avfallskostnaden är ett nyckeltal som ska följas upp enligt bolagets ägardirektiv.

Figur 14 Genomsnittlig avfallskostnad per invånare

NSR har sedan många år arbetat med olika åtgärder för att nå ägardirektivets tidigare mål om att halvera kostnaderna för avfallsabonnemangen fram till 2020. Det finns flera yttre faktorer som påverkat kostnaderna för avfallshantering, några exempel är:

- Riksdagen har beslutat införa en förbränningsskatt för det avfall som energiåtervinns.
- Producentansvaret för bostadsnära insamling av tidningar och förpackningar har skjutits på framtiden.
- Intäkterna från försäljning av producentansvarsmaterial (tidningar och förpackningar) har sjunkit kraftigt och gått från intäkt till kostnad.
- Insamlingskostnaderna har indexjusterats uppåt.

Effektmål 4:3 - Nöjd Kund Index (NKI)

Utvecklingen av Nöjd Kund Index (NKI) ska redovisas

År 2021 är fjärde året som nöjdkundhetsenkäten genomförts digitalt. Det har visat sig vara ett bra sätt att få fler yngre invånare att svara på enkäten. Totalt antal svar var 1282 st.

Tabell 2 Nöjdkundindex för 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Bjuv	4,4	4,4	4,3	4,2	4,3
Båstad	4,2	4,4	4,4	4,4	4,4
Helsingborg	4,3	4,5	4,4	4,4	4,4
Höganäs	-	4,5	4,5	4,5	4,4
Åstorp	4,3	4,3	4,3	4,4	4,2
Ängelholm	4,2	4,5	4,4	4,3	4,3
NSR	4,3	4,4	4,4	4,4	4,3

NSR:s kunder är överlag mycket nöjda. Ett NKI-värde på 4,3 på en femgradig skala är att betrakta som mycket högt. Nöjdheten är även hög när det gäller de allra flesta frågor i undersökningen. NKI-värdet är dock något lägre i årets mätning än tidigare år. De flesta skillnader mellan årets undersökning och föregående år är av mindre karaktär.

Det NKI-värde som förändrats mest i årets undersökning i jämförelse med föregående mätning är frågan "Hur nöjd är du med det bemötande och engagemang som du möts av hos kundservice?". Den har gått från 4,3 år 2020 till 4,1 år 2021. I denna fråga är det framförallt Åstorp kommun som har minskat i nöjdhet, men även Helsingborg kommun har haft en liknande minskning i nöjdheten.

En ny fråga ställdes i årets undersökning, gällande huruvida hushållet har haft mer avfall under pandemin än innan. Den kommun som har störst andel respondenter som svarar att avfallet har ökat är Helsingborg (19 %). Den kommun vars avfall har ökat i minst utsträckning är Bjuv (13 %)

Det vi har fått fram genom kundundersökningen är att boende i flerfamiljsfastigheter inte anser att de får tillräckligt med information om sortering från fastighetsägaren. Förtroendet för att vi hanterar avfallet på rätt sätt är i 2021 års undersökning 69 %, mot 72 % föregående år.